

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44170
Nom	Sistemes laborals i polítiques d'ocupació
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2203 - Màster Universitari en Política Econòmica i Economia Pública	Facultat d'Economia	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2203 - Màster Universitari en Política Econòmica i Economia Pública	6 - Política econòmica	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ALBERT MORENO, JUAN FRANCISCO	110 - Economia Aplicada

RESUM

L'assignatura Sistemes Laborals i Polítiques d'Ocupació és una matèria quadrimestral de 3 crèdits que pretén proporcionar els fonaments per comprendre el funcionament i la dinàmica del mercat laboral des d'una perspectiva àmplia, que considere no sols l'àmbit laboral sinó també l'estructura productiva i el marc institucional en el qual es desenvolupa l'activitat econòmica. L'enfocament analític pel qual s'opta és considerar que l'estudi dels aspectes laborals i les polítiques laborals que s'apliquen no es pot separar del conjunt de la dinàmica econòmica i social. És per això que en els continguts concrets de l'assignatura hi ha una part dedicada a l'anàlisi des de la perspectiva de l'Economia laboral dels factors determinants de l'oferta i demanda de treball, amb el suport de les diferents teories econòmiques sobre el mercat laboral. Aquesta base permet comprendre les diferents estructures econòmiques i institucionals dels mercats laborals i la segmentació laboral. L'altra part dels continguts de l'assignatura analitza diverses perspectives teòriques (microeconòmica, macroeconòmica i estructural) sobre les causes de l'atur i es fonamenten les polítiques d'ocupació a partir dels diferents diagnòstics de la desocupació. El plantejament de l'assignatura és teòric i aplicat. Això vol dir que es proporcionen fonaments econòmics teòrics per a l'anàlisi dels fenòmens laborals més significatius, però també s'apliquen a la comprensió d'aquests fenòmens en entorns reals, particularment en l'àmbit del mercat laboral a Espanya i a la Unió Europea.

Els objectius principals de l'assignatura són:

- Conèixer les principals característiques del funcionament del sistema laboral, amb especial atenció al cas espanyol.
- Desenvolupar la capacitat per a reunir, analitzar i interpretar dades rellevants sobre el funcionament del mercat de treball.
- Conèixer les diferents teories econòmiques que tracten d'explicar els resultats principals del mercat laboral.
- Aprofundir i reflexionar sobre les polítiques econòmiques i laborals i el seu impacte en el mercat de treball.
- Reflexionar sobre els reptes actuals i el seu impacte sobre l'ocupació (digitalització, canvi demogràfic, etc.).

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2203 - Màster Universitari en Política Econòmica i Economia Pública

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Desenvolupar la capacitat crítica, impulsar la inquietud i l'interés investigador; buscar, ordenar, analitzar i sintetitzar la informació econòmica, seleccionant aquella que resulta pertinent per a la presa de decisions en política econòmica.
- Desenvolupar la capacitat de treball en equip, coordinació de tasques, lideratge i compromís amb el grup en l'exercici d'activitats d'anàlisi dels problemes econòmics i les seues solucions.
- Prendre decisions tant individuals com col·lectives en la seua labor professional i/o investigadora relacionada amb la resolució de problemes propis de la política econòmica i l'economia pública.

- Aplicar els coneixements adquirits en la identificació d'eixides professionals i jaciments d'ocupació en l'àmbit de l'economia privada, el sector públic i el tercer sector, partint del reconeixement de la importància del domini de les tècniques i ferramentes de busca d'ocupació per a este fi i tenint sempre present l'emprenimiento com una alternativa professional.
- Valorar diferents problemas econòmicos, precisar sus causas e interpretar la toma de decisiones del Estado.
- Poder realitzar una avalució prèvia de les polítiques econòmiques de l'Estat i l'establiment d'alternatives possibles.
- Poder avaluar l'impacte de la política econòmica sobre l'economia en el seu conjunt i per àrees d'activitat o sectors.
- Poder avaluar el paper dels grups de pressió en la definició de l'agenda governamental.
- Contrastar les relacions de poder presents en els sistemes econòmics i la seua influència en el procés econòmic.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

En aquesta assignatura es pretén que es puguem assolir els següents resultats de l'aprenentatge:

- Interpretar les principals teories econòmiques sobre el mercat de treball i ser capaços d'aplicar-les a l'anàlisi dels principals fenòmens laborals (activitat, ocupació, atur, salaris, segmentació...)
- Comprendre els factors d'oferta, de demanda i institucionals que estructuraven diferenciadament els mercats de treball
- Valorar els processos econòmics que afecten l'ocupació.
- Interpretar els principals diagnòstics econòmics sobre les causes de l'atur i fonamentar i discutir a partir d'ells les propostes de política d'ocupació.
- Analitzar les principals tendències, transformacions i problemes del mercat de treball espanyol.
- Interpretar les relacions entre la dinàmica del mercat de treball espanyol, el context econòmic i les polítiques econòmiques aplicades.
- Capacitat per a valorar l'adequació de les polítiques econòmiques i d'ocupació desenvolupades a la situació i els reptes del mercat laboral espanyol.
- Ser capaç de localitzar i gestionar informació de caràcter econòmic general i sobre el mercat de treball espanyol.
- Fonamentar amb informació estadística les anàlisis sobre el mercat laboral espanyol.

- Elaborar diagnòstics de caràcter econòmic sobre els principals problemes del mercat de treball i propostes de millora.

- Analitzar la problemàtica específica de les dones en el mercat de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Treball, ocupació i atur. Conceptes i problemes de quantificació

1. Les diferents formes de treball: treball mercantil i treball reproductiu
2. La qualitat de l'ocupació: norma estàndard i precarietat laboral
3. Els problemes de quantificació de l'activitat laboral
4. Fonts d'informació estadística sobre el mercat de treball
5. Reptes actuals del mercat de treball

2. Diferents formes de mirar el mercat laboral (I): les perspectives neoclàssica i keynesiana

1. Fonaments metodològics de l'anàlisi convencional
2. L'enfocament neoclàssic: el mercat competitiu com a eix articulador
3. La perspectiva keynesiana: la importància de la Demanda Agregada
4. La corba de Phillips: desocupació i inflació

3. Diferents formes de mirar el mercat laboral (III): una perspectiva estructural

1. L'enfocament institucionalista en l'anàlisi laboral
2. El mercat laboral com a sistema: determinants de la demanda i l'oferta laboral
3. Segmentació laboral: causes i dinàmica

4. Atur i polítiques laboral

1. Concepte, efectes i processos d'atur
2. El paper de la política d'ocupació en una economia de mercat
3. La política laboral: objectius i instruments
4. Diferents perspectives de les polítiques d'ocupació en l'actualitat

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Elaboració de treballs en grup	5,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	5,00	0
Lectures de material complementari	15,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0
TOTAL	75,00	

METODOLOGIA DOCENT

- Classes teòriques en les quals es requereix un alt grau de participació.
- Classes aplicades dirigides a la posada en pràctica dels coneixements teòrics i pràctics.
- Anàlisi estadística de variables econòmiques i discussió en classe de lectures teòriques i aplicades a casos pràctics.
- Debat i discussió dirigida en classe.
- Cerca, lectura i anàlisi de bibliografia científica relacionada amb el temari.

AVALUACIÓ

L'escala de qualificació és de 0 a 10 (100%), sent 5 la nota mínima per a aprovar l'assignatura. Per a obtenir la nota de l'avaluació final es tindrà en compte la càrrega de treball de l'estudiant en funció de les diferents parts i/o treballs realitzats.

D'aquesta manera, la nota final serà una ponderació de les diferents estratègies d'avaluació. En concret:

- Examen final de la matèria: 50% de la nota final
- Participació i qüestionaris realitzats en classe: 20% de la nota final
- Entrega i discussió de treballs teòrics i pràctics: 30% de la nota final

Per a poder calcular la nota final, la nota de cadascuna de les diferents estratègies d'avaluació ha de ser com a mínim d'un 4 (sobre una escala de 0 a 10). Excepte les activitats que requereixen la participació directa en classe (i que suposen el 20% de la nota final), la resta d'activitats d'avaluació són recuperables en una segona avaluació de l'assignatura.

Pel que fa a ChatGPT, es considerarà una falta molt greu plagiar totalment o parcialment una obra, o cometre frau acadèmic en l'elaboració de qualsevol treball o activitat que es demane a l'alumnat. Es considerarà frau acadèmic qualsevol comportament premeditat tendent a falsejar els resultats d'un examen o treball, propi o alié (incloent-hi l'ús indegut de la intel·ligència artificial com ChatGPT), realitzat com a requisit per a superar una assignatura o acreditar el rendiment acadèmic.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Banyuls, J. et al. (2005), *Economia laboral i polítiques d'ocupació*, València, Universitat de València
- Borderías, C., Carrasco, C. i Alemany, C., comps., (1994), *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*, Barcelona, Icaria-FUHEM
- Bosch, G. Lehndorff, S. Rubery, J. (ed) (2009), *European Employment Models in Flux. A Comparison of Institutional Change in Nine European Countries*, New York, Palgrave Macmillan.
- Recio, A. (1997), *Trabajo, personas, mercados*, Barcelona, Icaria
- Sanchis, E. (2011), *Trabajo y paro en la sociedad postindustrial*, València, Tirant lo Blanch
- Rubery, J., Grimshaw, D. (2003), *The Organisation of Employment: an international perspective*. London: Palgrave
- Toharia, L. et al (2012): *El mercado de trabajo en la obra de Luís Toharia*, Ministerio de Empleo y Seguridad Social, Madrid
- McConnell et al. (2007), *Economía laboral*, Madrid: McGraw-Hill. N.º: 7 edición

Complementàries

- Bosch, G.; Rubery, J.; Lehndorff, S. (2007), *Los modelos de empleo europeos, agitados por vientos de cambio*, *Revista internacional del Trabajo*, vol 126, núm 3-4
- Grimshaw, D. (ed.) (2013), *Minimum Wages, Pay Equity and Comparative Industrial Relations*, New York: Routledge
- Lehndorff, S. (ed), *A triumph of failed ideas. European models of capitalism in the crisis*, Brussels, ETUI
- Miguélez, F., Prieto, C., coords. (1999), *Las relaciones de empleo en España*, Madrid, Siglo XXI
- Prieto et al (2011), *La calidad del empleo en España: Una aproximación teórica y empírica*, Madrid, Ministerio de Trabajo e Inmigración
- Rocha, F., Aragón, J. i Cruces, J. (2008): *Cambios productivos y empleo en España*, Madrid, Ministerio de Trabajo e Inmigración

-
- Solow, R.M. (1992), El mercado de trabajo como institución social, Madrid, Alianza Editorial.
  - Villa, P. (1990), La estructuración de los mercados de trabajo. La siderurgia y la construcción en Italia, Madrid, Mº de Trabajo y Seguridad Social.
  - VV.AA. (2010): Papeles de Economía Española, nº 124 (La reforma del mercado de trabajo)
  - Notario, A. V.et al. (2023), El coste social del desempleo en España: el discreto encanto de la recuperación económica, Fundación BBVA.
-

ESBORRANY